

ALT URGELL

L'Alt Urgell havia experimentat forts augments del VAB el 2021 i el 2022 (mitjana del 6,9 %) uns avenços que, el 2023, van presentar una marcada reducció fins l'1,5 % finalment assolit. Amb aquest increment, el saldo del cicle pandèmic 2019-23 s'ha tancat amb un VAB que se situa ja un 0,9 % per sobre el del 2019. L'empenta del 2023 va reflectir, en particular, el creixement dels serveis (2,4 %), el principal sector de la comarca amb més del 78 % del VAB, mentre la indústria s'estabilitzava (0,3 %), la construcció queia (-0,6 %) i el primari queia d'un -9,9 %. La millora del 2023 es va traduir en un pràctic manteniment de l'afiliació a la comarca (augment del 0,2 %), reflectint la davallada de la Seu d'Urgell (-0,2 %) parcialment compensada per la resta de municipis (avenç conjunt del 0,8 %), situant els 6,4 mil afiliats a la comarca el 2023 un 3,5 % per sobre els registrats el 2019.

La millora del terciari el 2023 reflecteix l'ascens dels serveis col·lectius (3,1 %), ja que els privats avançaren menys (2,2 %), un menor augment que expressa la frenada dels privats personals (hostaleria, comerç, transports, immobiliàries i artístiques) que, amb més del 59 % del VAB terciari, creixeren d'un moderat 1,8 %; en canvi, la resta de serveis privats va avançar força més (3,5 %), cosa que ha permès situar el VAB terciari un 7,7 % per sobre del generat el 2019. En el mercat de treball, l'increment de l'1,2 % dels afiliats al sector el 2023 va reflectir, fonamentalment, l'avenç del 2,7 % a la resta dels serveis privats, ja que els personals s'estancaren

(augment d'un 0,1 %),⁷⁸ alhora que els col·lectius presentaven el creixement més gran (3,0 %). En conjunt, els afiliats al terciari a l'Alt Urgell assoliren els 4,4 mil, un 4,8 % per sobre els del 2019.

En l'àmbit industrial, al prou fort creixement de les branques d'energia, aigua, gas i reciclatge (6,5 %) s'hi va contraposar la davallada de les manufactures (-2,4 %). El descens manufacturer reflectí la reducció d'algunes de les seves principals branques, com les de l'alimentació (-4,8 %, un 47,2 % del VAB manufacturer) i productes informàtics i electrònics i equips elèctrics (-1,2 %, amb un 36,1 % del VAB de les manufactures). Aquesta dinàmica es va reflectir en un notable descens de l'afiliació (d'un -3,3 %), cosa que situà els 911 afiliats del 2023 un -0,9 % per sota els registrats el 2019.

A la construcció, el descens del VAB el 2023 (-0,6 %) reflecteix el modest avenç de l'obra civil (0,7 %) i les caigudes de l'edificació i promoció immobiliària (-0,6 %) i instal·lació, demolició i altres especialitzacions (-1,2 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 12 habitatges iniciats encara se situen per sota els 30 de 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució amb una davallada del -1,5 %.

Finalment, la contracció del VAB del primari fou el reflex tant de la molt forta reducció del de l'agricultura (-51,5 %) i de la menor caiguda de la ramaderia (-3,5 %).

78 : A l'Alt Urgell, en l'àmbit dels serveis privats, l'afiliació el 2023 va créixer a activitats professionals, científiques i administratives (4,5 %) i a transports i

l'emmagatzematge (2,3 %), mentre que a l'hostaleria s'estancà (0,2 %) i va caure al comerç a l'engròs i al detall (-1,5 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DE L'ALT URGELL. 2019-2023

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

	Pesos VAB 2022	Canvi 2023 VAB real	Contribució	Canvi 2023 Afiliació	Canvi 2019-2023 VAB real	Canvi 2019-2023 Afiliació
	1	2	3=1*2/100	4	5	6
A. Grans sectors						
Primari	4,1	-9,9	-0,4	0,0	-19,9	-1,3
Indústria	10,1	0,3	0,0	-3,3	-14,8	-0,9
Construcció	7,7	-0,6	0,0	-1,5	-20,5	4,9
Serveis (privats i col·lectius)	78,2	2,4	1,9	1,2	7,7	4,8
Total	100	1,5	1,5	0,2	0,9	3,5
B. Detall principals branques productives						
Agricultura	17,0	-51,5	-8,8	---	-57,8	---
Plantes farratgeres	11,8	-54,1	-6,4	---	-60,6	---
Cereals	3,7	-55,5	-2,0	---	-47,2	---
Fruita fresca	0,6	13,6	0,1	---	20,5	---
Ramaderia	65,9	-3,5	-2,3	---	-15,6	---
Llet	49,3	0,4	0,2	---	-17,1	---
Boví	8,1	-26,1	-2,1	---	-16,6	---
Forestal i aquícola	17,1	6,9	1,2	---	2,8	---
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
1. Total primari	100	-9,9	-9,9	0,0	-19,9	-1,3
Indústries manufactureres	69,9	-2,4	-1,7	-4,9	-3,2	-3,3
Alimentació, begudes i tabac	33,0	-4,8	-1,6	-4,5	-3,5	0,6
Productes informàtics i electrònics	25,2	-1,2	-0,3	-4,4	-5,3	-12,2
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	3,6	7,9	0,3	3,6	-4,7	14,2
Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats	3,1	-9,8	-0,3	-7,3	-12,2	-11,6
Altres productes minerals no-metàl·lics	0,8	-3,9	0,0	-20,0	10,9	8,1
Energia, aigua i gas	30,1	6,5	1,9	7,0	-38,3	15,8
2. Total indústria i energia	100	0,3	0,3	-3,3	-14,8	-0,9
Edificació i promoció immobiliària	19,2	-0,6	-0,1	-0,9	6,7	19,8
Instal·lació, acabats i altres	54,1	-1,2	-0,6	-1,9	-14,3	3,3
Obra civil	26,7	0,7	0,2	-2,3	-36,3	-32,9
3. Total construcció	100	-0,6	-0,6	-1,5	-20,5	4,9
Comerç	23,4	-1,5	-0,4	-1,5	12,0	-1,3
Hostaleria	13,9	1,8	0,2	0,2	-30,3	-11,2
Profes. cient. admin.	13,7	4,0	0,5	4,5	20,3	17,3
Immobiliàries	8,8	1,5	0,1	6,7	11,2	19,4
Transport i emmagatzematge	7,2	8,1	0,6	2,3	8,0	6,3
Total serveis privats	77,6	2,2	1,7	0,6	7,3	2,4
<i>Pro-memòria</i>						
<i>Serveis personals</i>	59,2	1,8	1,1	0,1	3,3	-1,4
<i>Resta privats</i>	18,5	3,5	0,7	2,7	18,2	24,2
Administració pública	12,2	4,7	0,6	-0,8	4,6	0,6
Educació	5,6	0,3	0,0	10,3	14,3	22,0
Sanitat i serveis socials	4,6	2,4	0,1	4,0	6,2	19,2
Total serveis col·lectius	22,4	3,1	0,7	3,0	7,0	11,6
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	2,4	2,4	1,2	7,7	4,8

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'IDESCAT.